

SIMON
ROZENDAAL

Milieubeweging dé machthebber in Nederland

Ruim veertig jaar geleden hield Natuur en Milieu een studieconferentie in een congrescentrum in Noordwijkerhout. *Tout* activistisch Nederland gaf acte de présence. Ik mocht er als wetenschapsredacteur van *NRC Handelsblad* met speciale belangstelling voor milieu (én klimaat, toen al) bij zijn en schreef de opening van het zaterdag bijvoegsel: ‘Hoe machtig is de milieubeweging?’

Het was weggezakt in mijn zompige geheugen, maar collega Agnès Hoogendijk van de eindredactie diepte het op. Ze attendeerde me op het overlijden van haar vader Willem Hoogendijk (1932-2023), oprichter van actiegroep Strohalm, die in dat artikel werd aangehaald.

Ik las het en was terug in het foeilelijke congrescentrum. In een van de zalen ging het natuurlijk over kernenergie. Zowel de PvdA als D66 had net in het verkiezingsprogramma opgenomen dat Dodewaard en Borssele moesten worden gesloten. Bij Dodewaard lukte dat in 1997. Een deur verder vergaderden de themagroepen vervoer en energie die vonden dat de (zeer lucratieve) export van bloemen en tomaten moest worden afgeremd, omdat in de kassen aardgas werd verstookt.

Het was soms ronduit hilarisch. Ik noteerde in een zaaltje waar over de auto werd gediscussieerd dat een ambtenaar bij de toegang tot snelwegen een hokje wilde om te controleren hoeveel mensen er in de auto zitten. Een paar deuren verder weer zinderde de verontwaardiging over het vermalen van de hoorns van Afrikaanse rinoerosen tot een poeder dat de mannelijke potentie zou verhogen.

Toen al (voor wie het wil nalezen, het stond op 11 april 1981 in de krant) registreerde ik dat de journalistiek fungeert als slippendrager van de milieubeweging. Dit is alleen maar meer geworden. *NRC* bedankte onlangs in een hoofdartikel (officiële mening van de krant) Extinction Rebellion dat ze fossiele subsidie op de agenda had gezet. Geen journalist die vraagt aan deze schreeuwlelijkerds: hoe moet dat eigenlijk, de CO₂-uitstoot al in 2025 terug naar nul?

Toen en nu waren en zijn er veel journalisten die lid zijn van de milieubeweging en dat niet zien als een smet op hun onafhankelijkheid. De meeste media hebben een verklaring ondertekend dat ze activistisch over klimaat berichten. Journalisten en columnisten zoals Asha ten Broeke van *de Volkskrant* doen mee aan de acties van Extinction Rebellion. Deze ‘journaliste’ loopt overigens ook doodleuk achter Palestijnse vlaggen aan.

De milieubeweging was in 1981 al voortdurend aan het mekkeren, maar had niet in de gaten hoeveel invloed ze had. Dat is alleen maar meer geworden. Er hebben een stuk of vijf milieuactivisten in de volksverteenwoordiging gezeten. Wethouders hebben een activistisch verleden, de belangrijkste milieuambtenaar in Brussel – Diederik Samsom (PvdA) – ook.

Als Urgenda, Natuur en Milieu of stikstofactivist Johan Vollenbroek een rechtszaak aanspant, weten ze bij voorbaat al dat ze winnen. De politiek loopt al evenzeer aan de leiband van de milieubeweging. De meeste politici zijn geen bèta’s en kunnen niet goed beoordelen wat wel en niet klopt in de groene propaganda.

Voormalig Europees Commissaris Frans Timmermans (PvdA) was buikspreekpop van Samsom en het lijkt erop dat ook Wopke Hoekstra (CDA) zegt wat Samsom wil. Nederlandse kabinetten voeren al twintig jaar het beleid van Greenpeace en consorten uit. Wil de milieubeweging een klimaatminister, dan komt er een klimaatminister. Wilt u geen kerncentrales, natuurlijk Greenpeace, dan komen er geen kerncentrales.

Het neerzetten van inefficiënte windmolens en zonnecellen, het verdwijnen van lood uit de benzine, cfk’s uit de spuitbussen, de banvloek op genetisch gemodificeerde gewassen die miljoenen mensenlevens kunnen redden, het verzet tegen Tata Steel en Chemours, het verbieden van milde bestrijdingsmiddelen, het liquideren van de kokkelvisserij, het pesten van mosselvisserij, de aanval op de veeteelt en straks op de tuinbouw – de milieubeweging vraagt, de politiek voert het uit. Het handelen in neushoorn-hoorns mag niet meer, eigenlijk is alleen dat hokje bij de snelweg er niet gekomen.

Hoe machtig de milieubeweging is?

Oppermachtig.

EW

Kabinetten en rechters lopen al vele decennia aan de leiband van Greenpeace en consorten